

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Урок 1

Вступ.

ПІЗНАННЯ СВІТУ ВИДИМОГО І НЕВИДИМОГО

*...Бо видиме — дочасне,
невидиме ж — вічне!*

2 Кор. 4, 18

ПОДОРОЖ МОНАХА НА НЕБО

Один монах, на ім'я Афанасій, задумався: «Що чекає нас в майбутньому житті? Ось я стараюсь, щоб спасти свою душу і очистити її від зла, та не знаю, чи багато я досягнув в цьому напрямку?».

І почав Афанасій молитися зі всіх сил, щоб зрозуміти, що ж буде з його душею, коли вона, неначе птах, вилетить із тіла. Молився-молився і враз відчув себе немов би не на землі, а в якомусь іншому світі. Не встиг він розглянутись навкруги, як приходить хтось і велить йти за ним. І тут з'являються вони в дивному місці, де світло сяє яскравіше від сонця, але чомусь зовсім не засліплює очі. Зупиняються вони біля таких прекрасних воріт, що аж дух захоплює, дивлячись на них. Ні в одному палаці на землі таких воріт, звичайно, не існує. Тут виблискували величезні смарагди та діаманти. Були фігури невідомих звірів і птахів, а головне — все це перелива-

лось так, що всюди пробігали золоті іскорки. Було чути ніжний дзвін, неначе до воріт були прив'язані невідомі дзвіночки.

Почув Афанасій, як багато людей за ворітьми щиро славили Бога. Тоді він не витримав і викрикнув:

— Яке чудове життя в Царстві Небеснім! Неможливо словами передати це все. Раніше я читав в Божественних книгах, що праведні люди світитимуть тут, як сонце, і що будуть для них мир та радість нескінченними. Тепер я розумію сам, яка тут краса і радість!

Коли супутник Афанасія постукав у ворота, хтось звідти запитав, що їм потрібно.

— Ми хочемо увійти! — відповіли обидва.

А голос відказав:

— Не всі можуть сюди увійти, а лише ті, які постійно роблять добро, роздумують над своїми вчинками, добрі вони чи погані, все це творять з молитвою і з любов'ю до Бога. Якщо будете це виконувати — будете турбуватися про спасіння душі. Повертайтеся поки що на землю, намагайтеся всіх любити і звільняйтеся від зла. А ми будемо чекати на вас.

Так сказав голос з іншого боку прекрасних воріт, що ведуть в Царство Небесне, і враз почувся чудесний спів Ангелів, а навкруги засяяли дві, три... ні — цілих сто веселок! Афанасій спочатку летів серед сяючих хмар, та враз знову опинився в своїй келії. Тепер він твердо розумів, що не можна тратити час на дрібниці, а повинен спішити робити добрі справи. Не забувати про молитву, працю і любов. Іншим потрібно прощати, жаліти їх. Бо, якщо ти будеш жаліти себе, то так і залишишся таким,

як є: скупим, боязливим, лінивим, заздрісним — а таких не приймають в Царство Небесне.

О. Худошин

У СВІТЛОМУ РАЮ

Господь чекає всіх у Царстві,
У світлому раю чудес.
Готує місце нам на небі
Для вічного життя без меж.

Там Божі діти поспішають,
Через ворота слави йдуть,
І до Отця їх добрі справи
Ангели радісно несуть.

О. Пацеровська

ПОДЯКА БОГОВІ ЗА ВСЕ

Нетлінний Царю віків, що спасенною силою тримаєш у правиці Своїй стежки життя людського. Дякуємо Тобі за всі явні і тайні благодіяння Твої, за життя земне і за небесну радість Царства Твого майбутнього.

Акафіст, Кондак 1

— Отче! Де ми знайдемо тут місце для молитви? Хіба погано бути в одній келії і спокійно молитись?

Старець відказав йому:

— А хто може відняти у нас келію? Подивися, хіба тут не можна молитися? — При цьому він показав рукою на небо і на безкрайній простір пустелі. — Де б ми не були: в пісках, серед каміння, в лісах чи посеред моря — всюди є Бог. Адже Він всюди — і в помешканні, і за його межами. Так що йди, молися і ні за що не хвилюйся.

Бог — завжди і повсюди:

І в лісах, і в воді,

І в країні гірській, кам'янистій,

І в пахучих степах,

В селах, горах й містах,

Бог з тобою таємно і близько.

О. Худошин

УДИНА ЦІЛЬ

Мій Боже, Ти — моя єдина ціль,

Мета життя мого земного,

Тебе я відчуваю серцем всім —

Єдиного та істинного Бога.

Бо Ти — Любов, і Світло, і Життя,

Що закликаєш людські душі вгору.

Не допущу до свого серця зла,

Звільню від нього я свою дорогу.

Та всі бажання й помисли усї

Без Тебе, Боже, втілити не в силі.

Споглянь на них й допоможи мені,

Твоїй безпомічній слабкій дитині.

О. Пацєрковська

Урок 14

АВТОРИТЕТ БОГА У ЖИТТІ ЛЮДИНИ. ІДОЛОПОКЛОНСТВО

*Не роби собі різьби і всякої подоби з того,
що на небі вгорі, і що на землі долі,
і що в воді під землею.
Не вклоняйся їм і не служи їм...*

2 М. 20, 4

ПОКЛОНІННЯ КУМИРАМ

Люди почали забувати істинного Бога, Творця світу. Головною причиною цього були гріхи. Праведників стало дедалі менше, то ж нікому було навчати людей істинної віри в Бога. Люди бачили навколо себе багато дивного і незрозумілого.

З давніх-давен вони почали помічати чийсь велич та силу над собою. Оглядаючи цей дивний світ, вони розуміли, що сам по собі він не зміг би з'явитися. Таке безмежне блакитне небо, в якому літають співучі крилаті творіння — птахи, така безкрайня земля, наповнена п'янкими ароматами квітів, такі високі гори, що своїми верхівками сягають аж до хмар! Звідки все це? Кому ж поклонитися за ці дари?

Так почали люди придумувати для себе різних богів, бажаючи виразити їм свою пошану. Почали вони витесувати з дерева чи з каменю ідолів — фігури тварин, птахів, риб, людини та поклонятися їм, неначе богам.

Уроки 33-34

ТВОРИ ДОБРО, ОСТЕРІГАЙСЯ ЗЛА.
УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗНАНЬ

*Мій сину, як грішники будуть тебе на-
мовляти, — то з ними не згоджуйся
ти!*

Пр. 1, 10

ГОЙДАЛКА ДЛЯ ГОРОБЦІВ

Мої старші товариші стріляли з пневматичної гвинтівки. Я був ще малим, тому мені не давали гвинтівку. Я ж очей не зводив із неї і підстрибував від радості, коли хто-небудь влучав у консервну банку. Гвинтівка здавалася мені найгарнішою річчю у світі.

За те, що я бігав ставити на пеньок збиту бляшанку, мені нарешті дали разок вистрілити.

— А ти вистріли по горобцеві, — порадив хтось із хлопців. — Он він сів на гілку.

В яру на вершині верби я побачив горобця. Зелену верхівку розхитувало вітром, і здавалося, ніби це спритний горобець навмисне розгойдує гілку, щоб колихатися на ній, як на гойдалці.

— Та стріляй же! — квапили товариші.

Мені стало шкода горобця, і я все не піднімав на нього гвинтівку.

— Пхе, боягуз! — підбурював хтось із хлопців.

Вистріл хльоснув несподівано, наче сам собою. Горобець перевернувся і впав у глибину яру. Тільки бризнула кров, закружляли в повітрі легенькі пір'їнки...

Товариші стали навперебій вітати мене з точним пострілом, а я отетеріло дивився на пір'їнки, що летіли, і запитував:

— Але ж я не вбив його? Не вбив?

Товариші посміялися наді мною, забрали гвинтівку й пішли. А я, залишившись на самоті, гірко заплакав...

Зі зб. «Таємниця твоєї душі» В. Семчука

МЕТЕЛИК

Над клумбою, що біля хати,
Метелик весело літав.
Сідав на кожну ніжну квітку
І сам, мов квітка, завмирав.

Радів він ніжному промінню,
З якого так тепло черпав,
Лиш вітерець його повільний
То підіймав, то опускав.

Не відчував тоді метелик,
Як насувалось люте зло.
Рука дитяча враз спіймала
Комашку милу у сачок.

Погасло сонце враз яскраве,
Затих грайливий вітерець.
Крильцята з відчаю упали,
Відчув метелик свій кінець.

А хлопчик так необережно
Комашку на долоню взяв,
Аж ніжні крилечка зім'ялись
Й тоненькі ніжки поламав.

Нарешті взяв він бідолаху
І у страшну могилу вклав:
На сторінках старої книжки
Гербарій хлопчик готував.

Чому ви, діти, так жорстоко
Караєте дрібних комах?
Невже забуло ваше серце
Про доброту і Божий страх?

О. Пацеровська

ЗМІСТ

Урок 1. Вступ.

Пізнання світу видимого і невидимого 3

    Подорож монаха на небо 3

    У світлому раю 5

    Подяка Богові за все 5

Урок 2. Добро від Бога..... 6

    Спаси, Господи..... 6

    О Господи, Владико Всеблаженний 7

Урок 3. Людина – вінець Божого творіння 8

    Як Федько відчув у собі Людину 8

    Люди орють поле, зерном засівають 9

Урок 4. Дари Божі для людини 10

    Ангел-Хоронитель 10

    Турбота Творця..... 10

    Урок..... 11

Урок 5. Завдання людини у світі 12

    Небесний слід 12

    Заблукала душа 13

    Плаче душа..... 13

Урок 6. Покликання людини 14

    Він належить до Бога 14

    Свята місія 15

    До храму 15

Урок 7. Право людини на вибір 16

    Вибір 16

    Шлях до Бога 17

Уроки 8-9. Наслідки неправильного вибору.

Узагальнення знань 18

    Походження зла 18

    Посиротив 19

    Звільни себе від зла 20

Урок 10. Закон любові	21
Потрібно гаряче любити Бога	21
У чому сила.....	22
Урок 11. Заповіді Божі – життєвий дороговказ.	
Передумови Сінайського законодавства	23
У кого кожний день в запасі півкоржа.....	23
Кари Господні єгипетському краю	23
Урок 12. Заповіді Божі – життєвий дороговказ	26
Бог вибирає народ.....	26
На горі Сінай	27
Урок 13. Авторитет Бога у житті людини	29
Небесний Батько дивиться згори.....	29
Бог з нами завжди	29
Єдина ціль.....	30
Урок 14. Авторитет Бога у житті людини.	
Ідолопоклонство	31
Поклоніння кумирам	31
Вічний Господь.....	32
Урок 15. Пошана Божого Імені	33
Святе Боже Ймення.....	33
Боже Ім'я.....	34
Урок 16. Святкування неділі	35
Церковний дзвін.....	35
Повінь.....	36
Уроки 17-18. Радість Різдва Христового.	
Узагальнення вивченого	37
Ялинка для горобчиків	37
Свят-вечір	38
Різдво Христове	38
Східні мудреці.....	39
Урок 19. Пошана і любов до батьків	40
Таємнича скриня.....	40

Урок 20. Бережемо життя	43
Зруйноване гніздо.....	43
Урок 21. Чистота думок і вчинків людини	45
Торт.....	45
Так хочу, Боже, Твоє Царство заслужити	46
Урок 22. Власність людини	47
Не бери чужого.....	47
Не гріши.....	48
Урок 23. Життя у правді	49
Наклеп.....	49
Обман	50
Уроки 24-25. Радіємо успіхам ближнього.	
Узагальнення вивченого	52
Убити дракона	52
Треба пам'ятати	53
Урок 26. Наставники в житті людини	54
Душа-християнка.....	54
Слідом за Христом	55
У небі.....	55
Плети вінок із добрих справ.....	56
Урок 27. Вміння слухати і почути	57
Ти не забудеш мене, Боже.....	57
Дитяча сповідь	58
Урок 28. Послідовність і постійність	
у творенні добра	59
Таємниця.....	59
Любись усіх на світі.....	60
Урок 29-30. Витривалість, наполегливість і	
мужність на дорозі добра	61
З Христом у пустелі.....	61
У пустелі Господа	62
Краватка у пустелі.....	63

Урок 31. Воскреслий Христос змінює життя.....	64
Воскресне чудо	65
Віра в Бога творить чудеса	65
Молитва з вірою	66
Урок 32. Найдорожча, наймиліша матінка моя	67
Небесна Мати	67
Вовки	68
Молитва.....	69
Мати	69
Уроки 33-34. Твори добро, остерігайся зла.	
Узагальнення знань.....	70
Гойдалка для горобців	70
Метелик.....	71